

Adviesbureau

Mertens B.V.

**VELDINVENTARISATIE VLEERMUIZEN EN STEENMARTERS
INDUSTRIEWEG 3, 3A, 5 EN OORDEELSESTRAAT 7A
TE BAARLE-NASSAU**

Advies op het gebied van natuur, ruimtelijke ordening en natuurwetgeving.

Eindrapport

VELDINVENTARISATIE VLEERMUIZEN EN STEENMARTERS INDUSTRIEWEG 3, 3A, 5 EN OORDEELSESTRAAT 7A TE BAARLE-NASSAU

rapportnummer 2025.4664

16 september 2025

In opdracht van:
Aldi Vastgoed BV
Postbus 147
4100 AC Culemborg

Adviesbureau Mertens B.V.
Bureau voor natuur, ruimtelijke
ordening en natuurwetgeving

 Utrechtseweg 120, 6871 DV Renkum
 06-29458456

 info@adviesbureau-mertens.nl
 www.adviesbureau-mertens.nl

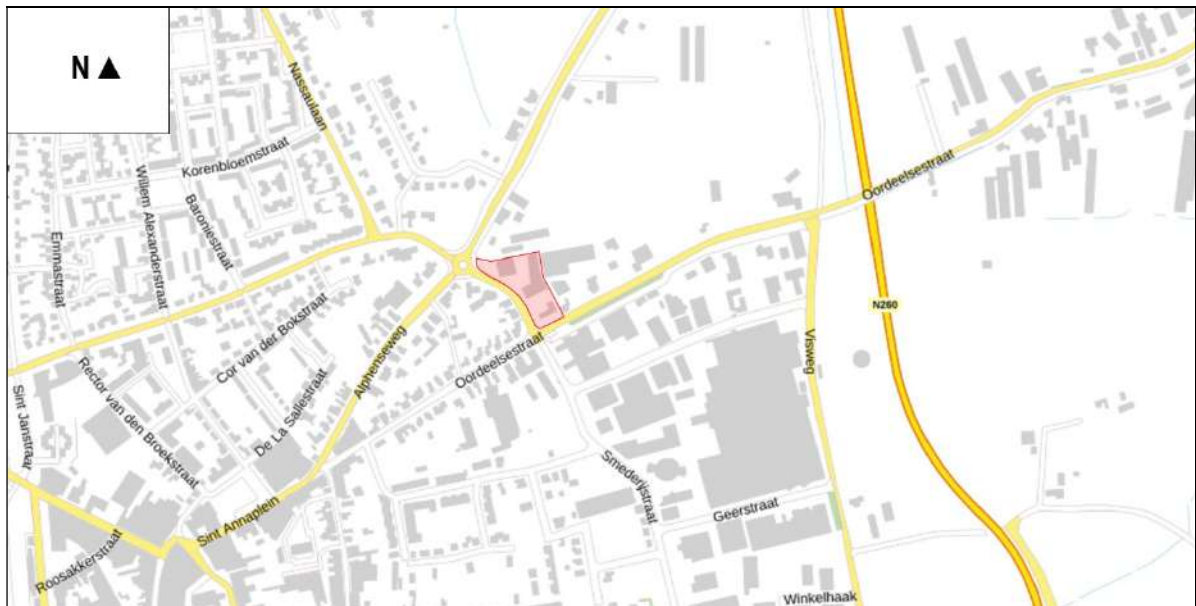
INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING	2
1.1 INLEIDING	2
1.2 HET PLANGEBIED	2
1.3 DE PLANNEN.....	2
1.4 VRAAGSTELLINGEN VAN HET ONDERZOEK	3
1.5 OPBOUW VAN DIT RAPPORT	3
 2. ECOLOGIE.....	 4
2.1 VLEERMUIZEN	4
2.2 STEENMARTER	5
 3. METHODE.....	 6
3.1 ONDERZOEK.....	6
3.2 VEREISTEN VLEERMUIZEN	6
3.3 VEREISTEN STEENMARTER	7
3.4 OMVANG ONDERZOEK	7
3.5 VELDONDERZOEK VLEERMUIZEN.....	8
3.6 VELDONDERZOEK STEENMARTER	9
 4. RESULTATEN	 10
4.1 VOORJAAR/VOORZOMER (FOERAGEER-, KOLONIEPLAATSEN EN VLIEGROUTES VLEERMUIZEN)	10
4.2 NAZOMER (OVERWINTERINGSPLAATSEN VLEERMUIZEN).....	11
4.3 VOORHERFST (FOERAGEER-, BALTS- EN PAARPLAATSEN VLEERMUIZEN)	11
4.4 BELANG FOERAGEERGEBIED VLEERMUIZEN.....	12
4.5 STEENMARTER	12
 5. CONCLUSIES.....	 13
 GERAADPLEEGDE LITERATUUR.....	 14
 BIJLAGEN	 15
1 BEGRIPPEN.....	16
2 VOORWAARDEN	18
3 ONDERZOEKS OMSTANDIGHEDEN	19

1. INLEIDING

1.1 Inleiding

Er is het voornemen voor de ruimtelijke ontwikkeling van Industrieweg 3, 3a, 5 en Oordeelsestraat 7a te Baarle-Nassau. De aanwezigheid van beschermde planten- en diersoorten vormt een te onderzoeken aspect omdat met de plannen effecten kunnen ontstaan op soorten die beschermd zijn via de Omgevingswet. In 2025 is daarom een verkennend veldonderzoek uitgevoerd (Adviesbureau Mertens, 2025). Uit deze verkenning kwam naar voren dat het voorkomen van en negatieve effecten op vleermuizen en de steenmarter niet konden worden uitgesloten omdat vleermuizen en de steenmarter kunnen voorkomen in en direct rond het plangebied. Op grond hiervan is aan Adviesbureau Mertens BV te Renkum gevraagd om een veldonderzoek uit te voeren naar de aanwezigheid van vleermuizen en de steenmarter en om bij het eventueel voorkomen hiervan, aan te geven hoe hiermee dient te worden omgegaan. In dit rapport worden de resultaten van dit onderzoek gepresenteerd.

Figuur 1. Globale ligging van het plangebied aan de Industrieweg 3, 3a, 5 en Oordeelsestraat 7a te Baarle-Nassau (rood).

1.2 Het plangebied

Het plangebied is gelegen aan de Industrieweg 3, 3a, 5 en Oordeelsestraat 7a te Baarle-Nassau en is sinds het verkennend onderzoek niet wezenlijk gewijzigd. Voor een verdere omschrijving van dit gebied wordt verwezen naar het verkennend onderzoek (Adviesbureau Mertens, 2025).

1.3 De plannen

De plannen zijn sinds het verkennend onderzoek niet gewijzigd. Voor een omschrijving van de plannen wordt dan ook verwezen naar het verkennend onderzoek (Adviesbureau Mertens, 2025).

1.4 Vraagstellingen van het onderzoek

Vleermuizen en steenmarter kunnen in potentie kunnen voorkomen (Adviesbureau Mertens, 2025). Vleermuizen kunnen in de panden voorkomen en steenmarters kunnen er leefgebied hebben (Adviesbureau Mertens, 2025). Gelet op de opdracht genoemd in de inleiding van dit hoofdstuk worden de volgende vraagstellingen onderzocht:

1. Welke soorten vleermuizen komen voor in of in de nabijheid van het onderzoeksgebied aan de Industrieweg 3, 3a, 5 en Oordeelsestraat 7a te Baarle-Nassau?
2. Wat is de verspreiding en het terreingebruik van de vleermuizen en steenmarter in of nabij het onderzoeksgebied aan de Industrieweg 3, 3a, 5 en Oordeelsestraat 7a te Baarle-Nassau?

1.5 Opbouw van dit rapport

Na een korte uitleg over vleermuizen en de steenmarter wordt in hoofdstuk 3 de werkwijze van het onderzoek weergegeven. In hoofdstuk 4 wordt de aanwezigheid en de verspreiding weergegeven. In hoofdstuk 5 worden conclusies gegeven en worden aanbevelingen gedaan. In bijlage 1 wordt een overzicht gegeven van de gebruikte definities en afkortingen. In bijlage 2 worden de voorwaarden van het onderzoek weergegeven. Aangezien onderhavig rapport een voortzetting is van de verkennende onderzoeken (Adviesbureau Mertens, 2025), kunnen de rapporten niet los van elkaar worden gelezen.

2. ECOLOGIE

2.1 Vleermuizen

Vleermuizen zijn vliegende zoogdieren die zich voeden met insecten. Per nacht wordt een grote hoeveelheid voedsel gegeten. Vleermuizen zijn aangewezen op een grote diversiteit aan ecotypen, die een groot en constant voedselaanbod opleveren. Daarnaast zijn vleermuizen afhankelijk van landschapselementen. Aan de hand van landschapselementen (bomenlanen, huizenrijen, houtwallen e.d.) kunnen vleermuizen zich oriënteren door middel van het uitzenden van geluiden. Open landbouwgebieden zijn daarom bijvoorbeeld onaantrekkelijk voor vleermuizen.

Vleermuizen verblijven overdag, gedurende het zomerseizoen, in kleine ruimten als spouwmuren of gaten in bomen. Afhankelijk van de soort, bewonen vleermuizen bomen of gebouwen. Alleen de grootoorvleermuis maakt gebruik van zowel bomen als gebouwen. Vooral vrouwtjes zitten veel bij elkaar, in een kolonie. Hier worden de jongen in groot gebracht.

Als de schemering valt vliegen de vleermuizen uit en gaan via vaste routen, de vliegrouden, naar de foerageerplaatsen. Soms liggen foerageerplaatsen en kolonies wel meer dan 10 km uit elkaar. Op de foerageerplaatsen wordt gedurende de gehele nacht gefoerageerd. Bij het aanbreken van de dag vliegen de vleermuizen via de vliegrouden weer terug naar de kolonie.

Tegen de herfst breekt het paarseizoen aan. De jongen worden in het daarop volgende voorjaar geboren. De vleermuizen leven in de herfst nagenoeg niet meer in kolonies, maar solitair. Voor de paring worden paarplaatsen gebruikt die vaak afwijken van de kolonieplaatsen. Vaak worden in de herfst ook andere soorten en aantallen vleermuizen aangetroffen. Een voorbeeld hiervan is de ruige dwergvleermuis. Daarnaast worden in de herfst vaak andere foerageerplaatsen gebruikt, de vleermuizen zijn immers niet meer gebonden aan de kolonieplaats.

Kort na het paarseizoen tot enkele maanden later, als de winter aanbreekt, trekken de vleermuizen naar ruimten met een stabiel microklimaat als (ijs)kelders, grotten, bunkers of dikke bomen om daar door middel van de winterslaap de winter door te brengen. Vleermuizen gebruiken in de winter dus eveneens verblijfplaatsen, wanneer zij hun winterslaap houden. Slechts zeer sporadisch komen de winterverblijfplaatsen overeen met de zomerverblijfplaatsen.

Doordat vleermuizen voor hun oriëntatie gebruik maken van echolocatie zijn vleermuizen gevoelig voor ingrepen in het landschap. Oriëntatie vindt plaats aan de hand van opgaande elementen als bijvoorbeeld bomenlanen en houtwallen. Verlies daarvan resulteert in verminderde oriëntatiemogelijkheden. Oriëntatie is noodzakelijk om van kolonieplaats naar foerageergebied te vliegen en om voedsel te vinden. Bij de afweging van de effecten van ruimtelijke ingrepen in natuur en landschap spelen derhalve opgaande elementen een belangrijke rol. Vleermuizen worden meer en meer betrokken bij de besluitvorming rond ingrepen in het landelijk en stedelijk gebied. Dit is ook verplicht: alle soorten zijn nationaal en internationaal wettelijk beschermd via de Habitatrichtlijn. De Habitatrichtlijn is geïmplementeerd in het nationaal recht via de Omgevingswet.

2.2 Steenmarter

De kleine marters (*Mustela*) is een geslacht van kleine, slanke marterachtigen binnen de onderfamilie Mustelinae. Tot dit geslacht behoren zestien soorten, waaronder de in Nederland voorkomende steenmarter. De steenmarter is qua formaat als een huiskat maar met veel kortere poten. De mannetjes zijn zwaarder dan de vrouwtjes en wegen 1,5 à 2 kilo. De vrouwtjes wegen 0,7 à 1,7 kilo. In Nederland komt ook de boommarter voor waar verwarring mee kan optreden. De steenmarter komt door zijn grote aanpassingsvermogen in vrijwel alle biotopen voor, ook in het stedelijk gebied. Ook wordt een grote verscheidenheid aan voedsel gegeten; zowel plantaardig als dierlijk voedsel. Hij eet o.a. muizen, ratten, egels, jonge konijnen, vogels, eieren, kevers, rupsen, kikkers en regenwormen. Ook eet hij vruchten en bessen, zoals bramen, appels, peren en kersen.

3. METHODE

3.1 Onderzoek

Conform de opdracht is onderzoek uitgevoerd naar verblijfplaatsen van vleermuizen en steenmarters in en direct rond het gebied aan de Industrieweg 3, 3a, 5 en Oordeelsestraat 7a te Baarle-Nassau.

3.2 Vereisten vleermuizen

Het vleermuisinventarisatie-protocol van het Netwerk Groene Bureaus (2021) stelt dat:

- Voor (kraam)verblijven en vliegroutes van vleermuizen dient onderzoek te worden uitgevoerd:
 - in de periode 15 mei – 15 juli,
 - 2 x 2 uur (i.v.m. laatvlieger 2 x 's avonds, i.v.m. dwergvleermuis 1 x 's ochtends, i.v.m. meer vleermuis minimaal één keer in juni,
 - Soortafhankelijk 30 tot 60 minuten voor zonsopgang, wat betekent dat het bezoek 2,5 tot 3 uur voor zonsopgang moet beginnen en voor eind juni),
 - periode tussen veldbezoeken tenminste (10) 20 dagen,
 - bij geschikte omstandigheden,
 - als meer dan een kwart van het onderzoeksgebied niet valt te (over)zien of te beluisteren, moet een extra waarnemer ingeschakeld worden. De '75%-regel' geldt niet voor ochtendbezoeken en paarverblijfonderzoeken.
- Voor paarverblijf- & zwermplaatsen van vleermuizen dient onderzoek te worden uitgevoerd:
 - in de periode (15 jul) 15 aug - 1 okt (1 nov),
 - 2 x 2 uur (i.v.m. laatvlieger minimaal 1x 's avonds, bij meervleermuis 2 x 3 uur),
 - (0 min) 60 min na (zo mogelijk later, rond middernacht),
 - periode tussen veldbezoeken tenminste (10) 20 dagen,
 - bij geschikte omstandigheden,
 - als meer dan een kwart van het onderzoeksgebied niet valt te (over)zien of te beluisteren, moet een extra waarnemer ingeschakeld worden. De '75%-regel' geldt niet voor ochtendbezoeken en paarverblijfonderzoeken.
- Voor zwermplaatsen in het kader van winterverblijfplaatsen van gewone dwergvleermuizen dient onderzoek te worden uitgevoerd:
 - in de periode 1 aug - 10 sep.,
 - 2 x 2 uur,
 - tussen 0:00 - 2:00,
 - periode tussen veldbezoeken tenminste (5) 10 dagen,
 - bij geschikte omstandigheden,
 - als meer dan een kwart van het onderzoeksgebied niet valt te (over)zien of te beluisteren, moet een extra waarnemer ingeschakeld worden. De '75%-regel' geldt niet voor ochtendbezoeken en paarverblijfonderzoeken.
- Voor winterverblijfplaatsen van overige vleermuizen (niet gewone dwergvleermuis) dient doorgaans onderzoek te worden uitgevoerd in de periode december tot maart.

3.3 Vereisten steenmarter

Voor de inventarisatie van de steenmarter zijn geen duidelijke vereisten weergegeven. Wel is dit gebeurd voor andere marters. Hierbij is de boommarter het meest te vergelijken omdat het hier eveneens om een grotere soort marter gaat. Conform het kennisdocument van kleine marterachtigen uit januari 2024 (Bij12, 2024) zijn de waarnemingskansen gedurende de periode juni – november het hoogst. Als reden wordt genoemd dat met name in de nazomer, wanneer de dispersie plaats vindt en populatieaantallen het hoogst zijn, de waarnemingskansen het hoogst is. Omdat echter geen dispersie vastgelegd moet worden, maar de aanwezigheid van de steenmarter in het gebied, is deze periode derhalve breder. Hierbij dient in een gebied gelet te worden op sporen en (zicht)waarnemingen gedurende het vleermuisonderzoek (zie paragraaf 3.3) en met wildcamera's.

3.4 Omvang onderzoek

Gelet op de aard en omvang van het gebied zijn 30 onderzoeksronden uitgevoerd op 2, 3, 4, 5, 6, 18, 19, 20, 21, 22 juni, 10, 11, 12, 13, 15 juli, 3, 4, 5, 6, 7, 18, 18, 20, 21, 22 augustus, 8, 9, 10, 11, 12 september 2025 met een totale onderzoeksomvang van ongeveer 73 uur. In onderstaande paragrafen wordt per soortgroep de inventarisatiemethode weergegeven. In tabel 1 wordt een overzicht gegeven van de methode en de bezoekdata. In bijlage 3 worden de omstandigheden en de duur weergegeven.

Tabel 1. Overzicht inventarisatieronden naar de aanwezigheid van vleermuizen en steenmarters ter plaatse van en direct rond Industrieweg 3, 3a, 5 en Oordeelsestraat 7a te Baarle-Nassau
(¹ = noordwestzijde, ² = noordzijde, ³ = noordoostzijde, ⁴ = middengebied, ⁵ = zuidzijde).

Datum	Vleermuizen	steenmarter
Voorjaar/voorzomer (foerageer-, kolonieplaatsen en vliegroutes)		
- 2 juni 2025 ¹	Kolonies, vliegroutes en foerageerplaatsen	-
- 3 juni 2025 ²	Kolonies, vliegroutes en foerageerplaatsen	-
- 4 juni 2025 ³	Kolonies, vliegroutes en foerageerplaatsen	- Leefgebied
- 5 juni 2025 ⁴	Kolonies, vliegroutes en foerageerplaatsen	-
- 6 juni 2025 ⁵	Kolonies, vliegroutes en foerageerplaatsen	- Camera's
- 18 juni 2025 ²	Kolonies, vliegroutes en foerageerplaatsen	-
- 19 juni 2025 ¹	Kolonies, vliegroutes en foerageerplaatsen	-
- 20 juni 2025 ⁴	Kolonies, vliegroutes en foerageerplaatsen	-
- 21 juni 2025 ³	Kolonies, vliegroutes en foerageerplaatsen	-
- 22 juni 2025 ⁵	Kolonies, vliegroutes en foerageerplaatsen	-
- 10 juli 2025 ¹	Kolonies, vliegroutes en foerageerplaatsen	- Leefgebied
- 11 juli 2025 ²	Kolonies, vliegroutes en foerageerplaatsen	-
- 12 juli 2025 ³	Kolonies, vliegroutes en foerageerplaatsen	-
- 13 juli 2025 ⁴	Kolonies, vliegroutes en foerageerplaatsen	-
- 15 juli 2025 ⁵	Kolonies, vliegroutes en foerageerplaatsen	- Camera's

Vervolg tabel 1.**Voorherfst (foerageer-, balts- en paar- en overwinteringsplaatsen)**

- 03 augustus 2025 ¹	Foerageer- en winterplaatsen	-
- 04 augustus 2025 ²	Foerageer- en winterplaatsen	-
- 05 augustus 2025 ³	Foerageer- en winterplaatsen	-
- 06 augustus 2025 ⁴	Foerageer- en winterplaatsen	-
- 07 augustus 2025 ⁵	Foerageer- en winterplaatsen	-
- 18 augustus 2025 ¹	Balts-, paar-, foerageer- en winterplaatsen	-
- 19 augustus 2025 ²	Balts-, paar-, foerageer- en winterplaatsen	-
- 20 augustus 2025 ³	Balts-, paar-, foerageer- en winterplaatsen	-
- 21 augustus 2025 ⁴	Balts-, paar-, foerageer- en winterplaatsen	-
- 22 augustus 2025 ⁵	Balts-, paar-, foerageer- en winterplaatsen	-
- 08 september 2025 ¹	Balts-, paar-, foerageerplaatsen	-
- 09 september 2025 ²	Balts-, paar-, foerageerplaatsen	- Leefgebied
- 10 september 2025 ³	Balts-, paar-, foerageerplaatsen	-
- 11 september 2025 ⁴	Balts-, paar-, foerageerplaatsen	-
- 12 september 2025 ⁵	Balts-, paar-, foerageerplaatsen	-

3.5 Veldonderzoek vleermuizen

Vleermuizen zijn geïnventariseerd door middel van batdetector-onderzoek (Petterson D-240). Met de batdetector worden de, voor mensen onhoorbare, ultrasone geluiden van vleermuizen omgezet naar de voor het menselijk oor hoorbare geluiden. Soorten kunnen door de geluiden (frequentie, ritme en klank) en zichtbeelden worden onderscheiden. Door interpretatie hiervan kan tevens het gedrag afgeleid worden en kunnen onder andere verblijfplaatsen en vliegroutes van vleermuizen worden opgespoord. Gedurende het onderzoek is rondgelopen.

Op 2, 3, 4, 5, 6, 18, 19, 20, 21, 22 juni, 10, 11, 12, 13 en 15 juli 2025 werd geïnventariseerd naar de aanwezigheid van kolonies, vliegroutes en foerageerplaatsen van vleermuizen. De onderzoeksronden op 4, 5, 6, 7, 18, 19, 20, 21 en 22 augustus 2025 vonden plaats rond middernacht en derhalve was het mogelijk om ook onderzoek te doen naar gedrag dat wijst op eventuele overwinterende vleermuizen (zwermen dwergvleermuis). De onderzoeksronden op 18, 19, 20, 21, 22 augustus, 8, 9, 10, 11 en 12 september 2025 waren (mede) gericht op de inventarisatie van balts-, paar- en foerageerplaatsen.

Het gebied aan de Industrieweg 3, 3a, 5 en Oordeelsestraat 7a te Baarle-Nassau, waarin potentieel verblijfplaatsen van vleermuizen kunnen voorkomen, is te groot om in één keer volledig te overzien. Daarom is het gebied in vijf deelgebieden gesplitst ten behoeve van de verblijfplaatsen (zie figuur 2). Per deelgebied is op verschillende plaatsen gepost.

De methode voor het inventariseren van vleermuizen voldoet aan het Inventarisatie Protocol van het Netwerk Groene Bureaus (Netwerk Groene Bureaus, 2021) en de kennisdocumenten van gewone dwergvleermuis (Bij 12, 2024) en ruige dwergvleermuis (Bij 12, 2024). Van laatvlieger is geen kennisdocument beschikbaar. De onderzoeken vonden plaats bij geschikte omstandigheden. Omdat het onderzoek is uitgevoerd bij geschikte omstandigheden, op goede momenten en in een geschikte periode is het onderzoek goed uitgevoerd conform de vereisten en geeft een goed beeld van het voorkomen van vleermuizen.

3.6 Veldonderzoek steenmarter

Gelet op de omvang van het plangebied en de aanwezigheid van geschikt leefgebied voor steenmarters zijn drie wild camera's geplaatst. Verspreid over het plangebied en in geschikte ecotopen in het plangebied van het Industrieweg 3, 3a, 5 en Oordeelsestraat 7a te Baarle-Nassau in de periode 6 juni tot en met 15 juli 2025 zijn drie automatische camera's (wildcamera's) geplaatst. Voor de camera's is kattenvoer gestrooid om marters te lokken. De camera's zijn op kansrijke plekken opgehangen (in en nabij de bebouwing / opgaande begroeiing. Door de gekozen periode in 2025 is het aannemelijk dat de marters voldoende actief waren waardoor onderhavig onderzoek representatief is.

Tevens is gezocht op 4 juni, 10 juli en 9 september 2025 (totaal ca. 3 uur) naar sporen van marters zoals afgebeten veren, wissels, open gemaakte eieren en resten van prooidieren die de steenmarter achter laat.

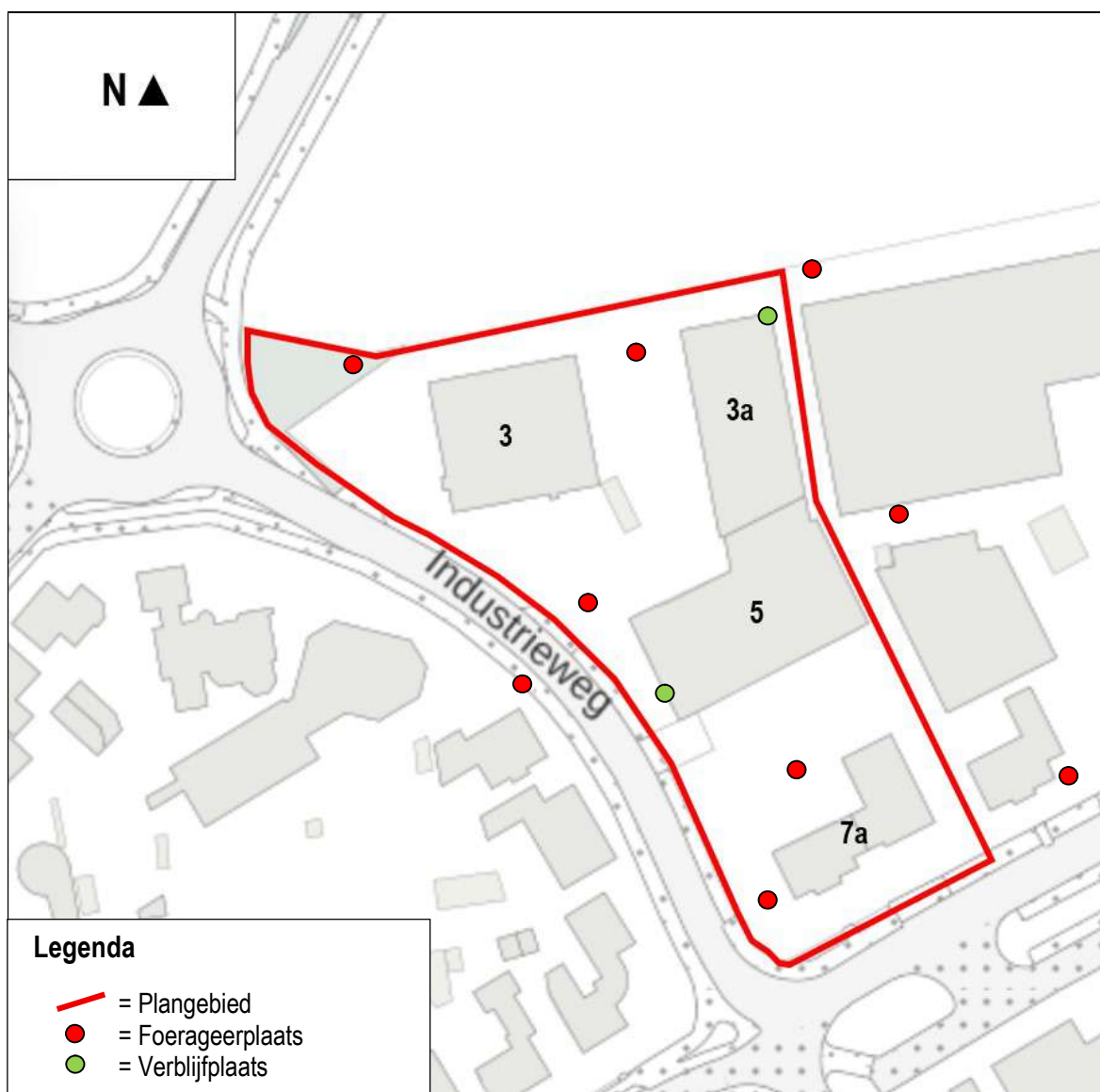

Figuur 2. Deelgebieden (1 t/m 5) bij het nader onderzoek naar het voorkomen van verblijfplaatsen van vleermuizen en locaties wildcamera's (blauwe punten) ten opzichte van het plangebied (blauw) aan de Industrieweg 3, 3a, 5 en Oordeelsestraat 7a te Baarle-Nassau.

4. RESULTATEN

4.1 Voorjaar/voorzomer (foerageer-, kolonieplaatsen en vliegroutes vleermuizen)

In het voorjaar / de voorzomer van 2025 is de gewone dwergvleermuis waargenomen in en direct rond de Industrieweg 3, 3a, 5 en Oordeelsestraat 7a te Baarle-Nassau. De gewone dwergvleermuis is foeragerend aangetroffen en heeft twee verblijfplaatsen met drie dieren (totaal zes dieren) (zie figuur 3). Het betreft een zomerverblijfplaats van twee dieren in de noordoosthoek van de Industrieweg 3a en een zomerverblijfplaats van enkele dieren via open stootvoegen in de westzijde van het pand aan de Industrieweg 5. Er waren gedurende onderhavig onderzoek ook geen aanwijzingen van de aanwezigheid van overige verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis. In figuur 3 zijn de waarnemingen weergegeven van het voorjaar / de voorzomer.

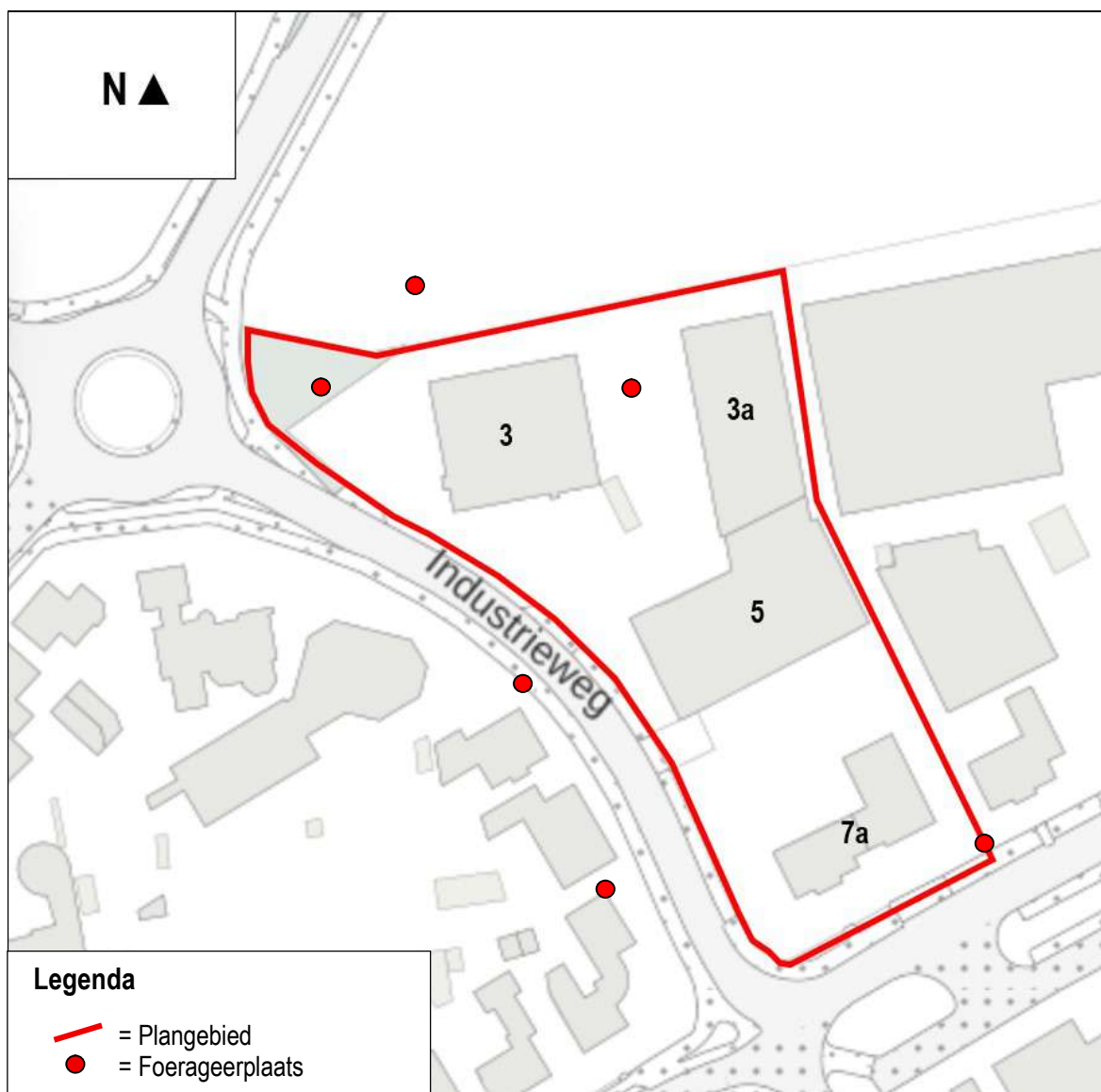
Figuur 3. Waarnemingen van gewone dwergvleermuizen in het voorjaar / de voorzomer van 2025 ter plaatse van en direct rond het gebied aan de Industrieweg 3, 3a, 5 en Oordeelsestraat 7a te Baarle-Nassau.

4.2 Nazomer (overwinteringsplaatsen vleermuizen)

Doordat de muren van de opstallen aan de Industrieweg 3, 3a, 5 en Oordeelsestraat 7a te Baarle-Nassau relatief droog zijn, in hoge mate worden beïnvloed door weersinvloeden (slechte isolatie) en er zowel in het voorjaar/ de voorzomer als in de voorherfst relatief weinig vleermuizen werden vastgesteld (ook niet zwermend in de zwermperiode voorafgaand aan overwintering), kan het voorkomen van overwinterende vleermuizen in en direct rond het plangebied worden uitgesloten.

4.3 Voorherfst (foerageer-, balts- en paarplaatsen vleermuizen)

Er zijn in de voorherfst alleen gewone dwergvleermuizen foeragerend aangetroffen (zie figuur 4). Er zijn geen balts- of paarplaatsen vastgesteld. Omdat geen baltsplaatsen werden aangetroffen in het plangebied is het niet aannemelijk dat er paarplaatsen voorkomen. Bij een baltsplaats vliegt een vleermuis immers rond met sociale geluiden die wijzen op een paarplaats.

Figuur 4. Waarnemingen van gewone dwergvleermuizen in de voorherfst van 2025 ter plaatse van en direct rond het gebied aan de Industrieweg 3, 3a, 5 en Oordeelsestraat 7a te Baarle-Nassau.

4.4 Belang foerageergebied vleermuizen

Gelet op de aantallen en dichtheid van de foeragerende vleermuizen dient het onderzoeksgebied en directe omgeving niet gezien te worden als belangrijk (primair) foerageergebied. Daarbij komt dat gedurende de plannen het gebied en omgeving foerageergebied voor (dwerg)vleermuizen kan blijven, waardoor negatieve effecten op foeragerende vleermuizen kunnen worden uitgesloten.

4.5 Steenmarter

Er zijn geen steenmarters vastgesteld in of direct rond het plangebied Industrieweg 3, 3a, 5 en Oordeelsestraat 7a te Baarle-Nassau. Gedurende het veldonderzoek zijn ook geen sporen aangetroffen die wijzen op steenmarters zoals afgebeten veren, wissels, open gemaakte eieren en resten van prooidieren. Het voorkomen van verblijfplaatsen van steenmarters in het plangebied is derhalve uitgesloten.

5. CONCLUSIES

Er is het voornemen voor de ruimtelijke ontwikkeling van Industrieweg 3, 3a, 5 en Oordeelsestraat 7a te Baarle-Nassau. De plannen zouden van negatieve invloeden kunnen zijn op verblijfplaatsen van vleermuizen en steenmarters (Adviesbureau Mertens, 2025). Op grond hiervan is aan Adviesbureau Mertens BV te Renkum gevraagd om een veldonderzoek uit te voeren naar de aanwezigheid van vleermuizen en steenmarters en om bij het eventueel voorkomen hiervan, aan te geven hoe hiermee dient te worden omgegaan.

Uit de resultaten van het onderzoek komt naar voren dat rond de opstallen gewone dwergvleermuizen vliegen en foerageren. De vleermuizen komen voor in lage dichtheid in de (ruime) omgeving van de panden. Gedurende en na realisatie van de plannen kann deze soorten er blijven vliegen en foerageren. Er zijn geen steenmarters aangetroffen ter plaatse van en direct rond het plangebied.

Er zijn daarnaast twee verblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis (twee x drie dieren) vastgesteld. Als gevolg van de plannen kunnen negatieve effecten op verblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis niet worden uitgesloten. Voor de ontwikkeling dient daarom een Omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit voor de gewone dwergvleermuis te worden verkregen.

De zorgplicht blijft onverkort van kracht. Deze zorgplicht houdt in dat iedereen voldoende zorg in acht moet nemen voor alle in het wild levende dieren, inclusief hun leefomgeving en voor alle planten en hun groeiplaats. Dit artikel is derhalve ook gericht op het voorkomen van doden en verwonden van algemene soorten. Voor- en gedurende de uitvoering dient hiermee rekening gehouden te worden.

GERAADPLEEGDE LITERATUUR

Adviesbureau Mertens, 2025. Quick scan beschermde planten- en diersoorten Industrieweg 3, 3a, 5 en Oordeelsestraat 7a te Baarle-Nassau, Renkum, 1-21.

Bij 12, 2024 (april). Kennisdocument gewone dwergvleermuis, Utrecht.

Bij 12, 2024 (augustus). Kennisdocument ruige dwergvleermuis, Utrecht.

Bij 12, 2024. Kennisdocument kleine marters bunzing – hermelijn - wezel, Utrecht.

EEG, 1979. Richtlijn 79/43/EEG inzake het behoud van de Vogelstand. Publicatieblad Europese Gemeenschap, nummer L. 103.

EEG, 1992. Richtlijn 92/43/EEG inzake de instandhouding van wilde flora en fauna. Publicatieblad van de Europese Gemeenschap, nummer L. 206/7.

Ministerie Economische zaken, 2016. Wet van 16 december 2015, houdende regels ter bescherming van de natuur (Wet natuurbescherming). Staatsblad van het Koninkrijk der Nederlanden 2016, 1-34.

Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Voedselkwaliteit, Dienst Regelingen, 2009b. Uitleg aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijke ingrepen Flora- en faunawet. Ministerie van LNV (Dienst Regelingen), Den Haag.

Netwerk Groene Bureaus, 2021. Vleermuisinventarisatie-protocol; Introductie, toelichting en tabel. Odijk.

BIJLAGEN

1 BEGRIPPEN

Baltsplaats	Plaats waar een vleermuis al roepend rondvliegt in de herfst en die doorgaans wordt verdedigd tegen andere mannetjes.
Foerageergebied	Een gebied waar een vleermuis of een groep van vleermuizen foerageert. Dat gebied wordt regelmatig bezocht door vleermuizen om in te foerageren en dat doorgaans meerdere foerageerplaatsen kent die langere tijd worden gebruikt.
Foerageerplaats	Plek (jachtplek) waar wordt gejaagd door vleermuizen. De plek kan in de directe omgeving van de kolonieplaats liggen maar ook kilometers verderop.
Kolonie	Groep vleermuizen (kleine groep mannetjes of meestal grotere groep vrouwtjes, soms gemengd (soorten, geslacht)) die in het voorjaar tot de herfst bijeen blijven. De groep kan zich vestigen in gebouwen (in spouwmuren of onder daklijsten e.d.) of bomen (spechtengaten, scheuren). Een groep vrouwelijke vleermuizen wordt ook wel aangeduid als een kraamkolonie. In zo'n groep worden jongen geboren en grootgebracht. Een kolonie maakt vaak gebruik van meerdere verblijfplaatsen die soms gelijktijdig worden gebruikt.
Migratieroute	Een vaste route van zomerverblijfplaats naar winterverblijfplaats en visa versa (zie ook vliegroute) of een route in een andere tijd; bijvoorbeeld tussen foerageerplaatsen.
Paarplaats	Territorium van territoriale mannetjes. Voor de ruige dwergvleermuis en de rosse vleermuis is dit doorgaans te vinden in boomholten. Voor de laatvlieger en de dwergvleermuis is dit te vinden in gebouwen. Voor de watervleermuis is dit te vinden in bomen en later, tegen de winter, zijn ze te vinden in overwinteringverblijven. Het mannetje vormt een harem met meerdere vrouwtjes. De paartijd valt in de herfst (uitgezonderd de grootoorvleermuis waarbij het in april valt (vroeg voorjaar)). De hier geschetste situatie van de paring wordt in dit rapport omschreven als "herfst situatie".
Verblijfplaats	Een object (huis, boom, bunker, grot, kast en dergelijke) waarin een of meerdere vleermuizen verblijven (overdag of 's winters permanent).
Vliegroute	Route die door vleermuizen elke avond wordt gebruikt om van de kolonieplaats naar foerageergebied te vliegen en visa versa (zie ook migratieroute). Vrouwtjes met jongen keren soms midden in de nacht terug om de jongen te zogen en gebruiken dan de route. Vliegroutes liggen over het algemeen langs lijnvormige (landschaps)elementen als bomenlanen, huizenrijen e.d. De functies zijn beschutting bij winderig en koud weer, oriëntatie in verband met de echolotatie-geluiden en het vinden van voedsel.
Voorbijvliegend	Vleermuizen die voorbijvliegen, niet via een vaste route. Het betreft meestal zwervers of trekkers.
Zwermen	Direct na het uitvliegen, naar vooral voor het invliegen bij een kolonie zwemt een deel van de kolonie rond de kolonieplaats. Zwermgedrag is derhalve een indicatie voor een eventuele kolonieplaats.
Winterverblijfplaats	Een verblijfplaats waar in de winter een of meerdere vleermuizen in winterslaap (hibernation) gaan. Deze ruimte is doorgaans donker, heeft een hoge luchtvochtigheid en

temperatuurwisselingen zijn nihil.

Zomerverblijfplaats Een verblijfplaats die gebruikt wordt door vleermuizen die niet in winterslaap zijn waarvan niet aangetoond is dat het een kraamverblijfplaats dan wel een paarverblijfplaats is. In sommige gevallen vormen bijvoorbeeld mannetjes kleine groepjes.

2 VOORWAARDEN

Adviesbureau Mertens BV (ingeschreven in het handelsregister onder nummer 09110429) richt zich op de inventarisatie van natuur- en landschapswaarden en de eventuele effecten van plannen of projecten op deze waarden. Vaak wordt daarom getoetst aan de geldende wet- en regelgeving.

Dieren en planten kunnen zich vestigen na onderzoek en ook is er een mogelijkheid, dat ondanks onderzoek dieren zich verborgen houden of dat planten niet zijn opgekomen in een bepaald jaar doordat het bijvoorbeeld een droog of koud voorjaar is. Ook komt het zeer soms voor dat wilde dieren zich anders gedragen in bepaalde situaties zoals op plaatsen waar veel mensen komen, waar veel geluid is of veel lichtverstrooiing. Daarom heeft Adviesbureau Mertens BV een inspanningsverplichting en geen resultaatverplichting bij inventarisaties. Adviesbureau Mertens BV is niet aansprakelijk voor het zich verborgen houden, nadien vestigen of verplaatsen van soorten.

Zoals bovenstaand weergegeven wordt getoetst aan de geldende wet- en regelgeving. Een plan of project wordt met de grootste zorg getoetst door Adviesbureau Mertens BV. De geldende interpretatie van de wet- en regelgeving is aan verandering onderhevig en sinds de decentralisatie van bevoegde gezagen treden er ook regionale verschillen op. Adviesbureau Mertens BV is niet verantwoordelijk voor veranderde interpretatie van de wet- en regelgeving.

Na verrichtte werkzaamheden worden projecten soms overgedragen of wordt er op een andere manier invulling gegeven aan de uitvoering. Adviesbureau Mertens BV is niet aansprakelijk voor gevolgschade, of schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van de werkzaamheden of andere gegevens afkomstig van Adviesbureau Mertens BV. De opdrachtgever vrijwaart Adviesbureau Mertens BV voor aansprakelijkheid van derden als gevolg van deze toepassingen.

Omdat dieren en planten zich verplaatsen, zich kunnen vestigen na onderzoek en de geldende interpretatie van wet- en regelgeving aan verandering onderhevig is, is een onderzoek twee jaar geldig. Na twee jaar dient een onderzoek en/of advies geactualiseerd te worden. De opdrachtgever is hiervoor zelf verantwoordelijk.

De interpretatie van wet- en regelgeving kan zijn gewijzigd na advies, de situatie kan veranderd zijn en daarnaast dient voldaan te worden aan de Zorgplicht van bijvoorbeeld de Omgevingswet. Tijdig, maar in ieder geval voorafgaand van start van eventueel fysieke werkzaamheden dient de initiatiefnemer / uitvoerder zich daarom opnieuw op de hoogte te stellen van eventueel aanwezige natuur- en landschapswaarden in en rond een plangebied en hoe hiermee moet worden omgegaan. Voor uitvoer dienen natuur- en landschapswaarden en eventueel gewijzigde situaties in kaart gebracht te worden en dient nagegaan te worden hoe hiermee moet worden omgegaan.

Adviesbureau Mertens BV is niet aansprakelijk voor indirecte en/of gevolgschade, waaronder mede wordt verstaan gederfde winst en schade als gevolg van bedrijfstagnatie.

Inzake schadevergoeding geldt bij een toerekenbare tekortkoming van Adviesbureau Mertens BV een aansprakelijkheidsbedrag van maximaal drie maal de opdrachtwaarde.

Reclamaties op de nota richt u binnen 10 dagen na ontvangst schriftelijk aan de Adviesbureau Mertens BV. Wanneer er binnen deze termijn geen reclamaties zijn ingediend is de opdrachtgever het bedrag van de nota verschuldigd.

Is het bedrag vermeld op de nota niet binnen 30 dagen bijgeschreven op rekening, dan is sprake van verzuim. Adviesbureau Mertens BV heeft dan het recht zonder een nadere ingebrekestelling over te gaan tot incassomaatregelen, verhoogd met administratie- en incassokosten.

3 ONDERZOEKS OMSTANDIGHEDEN

Datum (2025)	Tijd (uur)	Duur (uur)	Temperatuur (°C)	Neerslag (mm)	Wind (bft)
- 2 juni 2025 ¹	22.00-24.00	2,0	16	Geen	2
- 3 juni 2025 ²	03.00-05.00	2,0	14	Geen	2
- 4 juni 2025 ³	21.00-24.00	3,0	17	Geen	2
- 5 juni 2025 ⁴	03.00-05.00	2,0	16	Geen	2
- 6 juni 2025 ⁵	22.00-24.00	2,0	18	Geen	2
- 18 juni 2025 ²	08.00-10.00	2,0	20	Geen	2
- 19 juni 2025 ¹	22.30-00.30	2,0	19	Geen	2
- 20 juni 2025 ⁴	02.30-04.30	2,0	17	Geen	2
- 21 juni 2025 ³	22.30-00.30	2,0	22	Geen	2
- 22 juni 2025 ⁵	02.30-04.30	2,0	16	Geen	2
- 10 juli 2025 ¹	21.30-00.30	3,0	22	Geen	2
- 11 juli 2025 ²	22.30-00.30	2,0	18	Geen	2
- 12 juli 2025 ³	22.30-00.30	2,0	19	Geen	2
- 13 juli 2025 ⁴	22.30-00.30	2,0	20	Geen	2
- 15 juli 2025 ⁵	22.30-00.30	2,0	20	Geen	2
- 03 augustus 2025 ¹	24.00-02.00	2,0	17	Geen	1
- 04 augustus 2025 ²	24.00-02.00	2,0	17	Geen	1
- 05 augustus 2025 ³	24.00-02.00	2,0	18	Geen	3
- 06 augustus 2025 ⁴	24.00-02.00	2,0	16	Geen	2
- 07 augustus 2025 ⁵	24.00-02.00	2,0	18	Geen	3
- 18 augustus 2025 ¹	22.00-02.00	4,0	19	Geen	4
- 19 augustus 2025 ²	22.00-02.00	4,0	19	Geen	4
- 20 augustus 2025 ³	22.00-02.00	4,0	18	Geen	4
- 21 augustus 2025 ⁴	22.00-02.00	4,0	17	Geen	4
- 22 augustus 2025 ⁵	22.00-02.00	4,0	17	Geen*	4
- 08 september 2025 ¹	21.30-23.30	2,0	20	Geen*	3
- 09 september 2025 ²	20.30-23.30	3,0	20	Geen*	2
- 10 september 2025 ³	21.30-23.30	2,0	20	Geen	3
- 11 september 2025 ⁴	21.30-23.30	2,0	17	Geen*	3
- 12 september 2025 ⁵	21.00-23.00	2,0	17	Geen	3

* = niet gedurende onderzoek

¹ = noordwestzijde

² = noordzijde

³ = noordoostzijde

⁴ = middengebied

⁵ = zuidzijde

Adviesbureau

Mertens B.V.

Telefoon (06) 29 45 84 56

E-mail info@adviesbureau-mertens.nl

Advies op het gebied van natuur, ruimtelijke ordening en natuurwetgeving.